

TAULA: EDUCACIÓ I FORMACIÓ

Pere Gifre, Director de l'Institut Alexandre Deulofeu (Figueres)

Pere Condom, Director del Programa Catalunya Emprèn de la Generalitat de Catalunya

Moderadora: Montse Palma, professora de Psicologia (UdG)

En la meua intervenció aclareixo que faig referència a empenedoria. Un àmbit d'actuació dels molts que un territori (ciutat, comarca, país) ha d'utilitzar per dinamitzar la vida econòmica i social. Hi ha diversos tipus d'empenedoria. Simplificant només a dos, tenim: 1) Empenedoria de necessitat, 2) Empenedoria d'oportunitat.

La primera és una resposta defensiva dels territoris davant d'opcions alternatives. Per suposat, no és bo tenir molts empenedors de necessitat. Els territoris sans i avançats des d'un punt de vista econòmic tenen nivells d'alts d'empenedoria d'oportunitat, aquella que es basa en bones opcions de mercat analitzades proactivament pels empenedors.

En el context d'aquesta empenedoria d'oportunitat, avui hi ha allò que es diu Economia d'Startups. Una economia molt relacionada amb els joves i amb la seva formació i que prové de l'acceleració del canvi tecnològic, de la forta disrupció que sacseja el món. Com es trasllada això als territoris i a la concentració geogràfica de tecnologia? Doncs... Està canviant la dinàmica i el focus de l'anàlisi de les concentracions tecnològiques i d'innovació.

En els últims anys ha aparegut un nou actor: les startups, empreses amb característiques radicalment diferents a les empreses tradicionals i que es basen en l'empoderament de l'individual creador. Aquest empoderament s'ha estès a altres àmbits de l'activitat econòmica i social, no només a l'àmbit empenedor. Apareixen doncs conceptes com els següents:

- La circulació global de talent, una circulació permanent que decideix aterrar en aquells ecosistemes i ciutats atractives
- Una part d'aquest talent, els nòmades digitals, han definit una nova forma de vida, al menys en determinats moments de la seva vida. Entre 978 ciutats del món, Barcelona està valorada en 1r lloc pels nòmades digitals. D'aquí pocs dies surt un creuer de Nòmades digitals des de Barcelona cap als USA? Alguns centenars de joves nòmades d'arreu del món (que no es coneixen de res) compartiran temps i treball per crear i solucionar reptes
- 1 vegada a l'any (el febrer coincidint amb MWC) passa per Figueres un AVE amb dos vagons molt especials: Hi van 40 joves seleccionats entre molts d'altres per IMAGINE i que van fins a París i Londres. Se'ls dona un repte, formen equips i presenten solucions. Les defensen a la London Eye de Londres davant d'un jurat. Els guanyadors tornen ràpidament a Barcelona per presentar la seva proposta en el Congrés del MWC
- Des de la Generalitat portem dues edicions de l'IFEST amb objectius similars. En la darrera vàrem reunir a 6000 joves i 1000 professors en el Palau Sant Jordi

- En el context de la MWC hi ha el 4YFN essencialment dirigit a joves emprenedors de tot el món. Durant 3 dies, unes 15.000 persones comparteixen la seva ànsia per crear, compartir, crear innovació
- Avui el talent jove té una voluntat i necessitat essencial de solucionar els grans reptes de la societat
- Els conceptes Crowd (crowdsourcing, crowdsolving, crowdfunding, etc.) s'originen precisament des de la voluntat d'usar la intel·ligència i els recursos col·lectius per resoldre reptes
- L'emprenedoria social veu nous canals (l'anomenada emprenedoria d'impacte) per resoldre grans reptes
- Els emprenedors i els ecosistemes es veuen altament motivats doncs per la resolució de reptes, sigui amb finalitat social o bé econòmica, de mercat. Prosperen esdeveniments com els hackathons i similars: ideathon, cybathlon, codeathon, startups challenges...
- Els reptes arriben al sistema educatiu, a les escoles i a les universitats. Aquests reptes, juntament amb els Moocs i altres plataformes (formació = commodity) suggereixen una gran reforma del sistema educatiu
- Hi ha plataformes com Telanto, que posen en contacte professors i escoles amb empreses per definir els reptes que els estudiants treballen
- També les escoles de negoci es veuen sacsejades pel nou context. El nou talent no vol rebre llargs períodes de formació. Vol informació i formació immediata. Demana altres encapsulaments de l'aportació de valor que puguin fer aquestes escoles de negoci. A Barcelona hi ha una escola de negocis amb 300 professors i cap en plantilla
- Les consultores també busquen el seu espai i ja comencen a actuar de nexes entre les empreses tradicionals i les startups, com a grans fonts de disrupció
- L'emprenedoria fa el món més pla. Les startups s'originen arreu i proporcionen oportunitats a entorns considerats complicats. Molts joves africans tenen avui opcions d'entrar en aquesta dinàmica emprenedora global. Ja hi ha acceleradores (Fledge a Barcelona) que porten periòdicament emprenedors d'aquell continent al nostre ecosistema per facilitar el creixement de les seves startups
- Els joves de l'ecosistema volen fer i construir. No els preocupa tant la seva formació com les seves aportacions. Makers són doncs un actor molt present
- També els fablabs, els coders i els coworkings i colivings són expressions del nou context.
- Com també l'economia col·laborativa -el Sharing- i l'aparició de molts sistemes i models de negoci que supleixen actius tradicionals: cotxe, habitatge, espai de treball...
- Els esdeveniments de presentació i de networkings, totalment informals, no tenen res a veure amb els esdeveniments i els congressos tradicionals. Es conceben com a festes. Però s'ha vist que funcionen
- Noves tècniques de gestió que surten de les startups i s'estenen a les empreses tradicionals
- Nous tipus d'espais. Sabeu que a Barcelona acaba d'arribar Wework? Un monstre mundial dels coworkings, valorat en 20.000 milions de dòlars? Els seus espais són llocs on els joves s'hi senten a gust. Són espais de treball però també de trobada

- I ja ara determinades tecnologies amb un gran potencial disruptiu, com blockchain, estan suggerint les següents grans oportunitats futures dels ecosistemes de startups

Barcelona, Catalunya, han sabut configurar un pol d'emprenedoria, una concentració d'startups tecnològiques, molt rellevant a nivell mundial: +2.000 startups, 30 acceleradores privades, inversió de 700 M€ anuals. L'ecosistema actual és fruit de dos moviments: Un públic, el qual es troba en la base del potent sector biomèdic i biotecnològic català. L'altre més privat, i que avui té continuïtat amb la realitat ecommerce i internet en general en el nostre ecosistema, plasmada a l'edifici Pier01 del Port de Barcelona.

Com sabem que l'ecosistema està bé en el context mundial? Pels rankings globals, que situen Barcelona i Catalunya en els primers llocs de la Innovació i l'Emprenedoria.

Però .... i aquesta és la part negativa... l'activitat està essencialment concentrada a
Barcelona!

- Les ciutats es configuren avui com els llocs de la globalització, els punts inicials i finals d'interconnexions internacionals massives
- La nova classe emprenedora, la classe creativa, que viu a la ciutat es considera cada vegada més ciutadana del món i pot viure en qualsevol moment a Barcelona i després a Berlín, Nova York o Xangai. Els ciutadans emprenedors i creatius volen moure's entre ciutats del món
- El nomadisme digital, que s'ha accentuat molt en els darrers temps, és el cas extrem d'aquesta voluntat de circulació
- El nou context genera també efectes perversos, altres tipus de desigualtats
  - Richard Florida (2017) diu que la "nova activitat" tant concentrada a les grans ciutats, deixa d'altres ciutats més petites desemparades
  - I també es produeixen desigualtats entre les dues "classes socials": Les que participen d'aquest fenomen i les que no
- Les ciutats globals, amb els seus respectius ecosistemes seran, en paraules d'algun acadèmic, com els clubs nocturns més populars: totalment plens i molt cars. Haurem d'estar disposats a pagar una prima per viure en un lloc on passen coses, on es generen oportunitats. Les ciutats i els pobles petits hauran de mantenir-se connectats i absorbir la dinàmica d'alguna d'aquestes grans ciutats, des de les zones metropolitanes o de la regió que les envolta
- Les ciutats mitjanes i petites que viuen properes a aquestes grans ciutats han de definir la seva competitivitat futura també en base a les connexions a aquestes grans ciutats

Aquest és punt: Què poden fer Figueres i l'Empordà per jugar en aquesta Economia?

Traslado algunes propostes concretes:

Em pregunto si els joves estan prou ben informats del nou context. Tenen informació de tot el que està passant avui en l'àmbit per exemple de les startups, dels fablabs, dels makers, dels nòmades digitals, etc. etc.? Jo crec que no tenen prou informació sobre aquests temes.

1. Aprenem primer nosaltres i després influïm en ells. Però.... Com?
  - Paper dels tècnics de promoció econòmica i dels professors.
  - La competitivitat futur a d'una comarca o d'una ciutat és una funció en la qual una de les variables essencials és la quantitat i qualitat de tècnics de suport al desenvolupament econòmic. Institucions empordaneses! Invertiu en aquesta gent!
2. També els professors
  - aquesta primavera hem portat a 40 persones d'aquest perfil a Amsterdam, durant 4 dies, a la conferència TheNextWeb i a visitar actors del sistema.
  - El 2016 vàrem fer el mateix amb 40 més, a TelAviv. L'objectiu és que professors i tècnics coneguin què passa
3. Proposo un Programa comarcal per capacitar a uns 30 professionals anuals d'aquest perfil
4. Portar professors, tècnics i joves periòdicament a Barcelona!
5. Tenim a prop de 1.000 instituts a Catalunya. Quasi 500 fan FP. La Xarxa Emprenedoria n'agrupa a més de 100. Cal formar-ne part!
6. El tall de pizza de cada dijous
7. Beques per a passar un temps a Silicon Valley
8. Entrades entre els joves de la comarca per anar al 4YFN o al SONAR+D
9. Quines persones de l'Empordà han excel·lit en Ciència i Tecnologia: 1 tutor per cada jove
10. Una unitat territorial de promoció econòmica que inclogui els joves com a destinataris de les polítiques
11. Concurs comarcal de reptes per als estudiants
12. Accediu a les plataformes de reptes (tipus Telanto)

Hi ha estats d'ànims col·lectius. Efectivament també depressius. Però que es poden canviar prou fàcilment amb alguns projectes com els que esmento.

Reflexió FINAL: REPENSEM, OK. PERÒ SOBRETOT ACTUEM. Think tanks? No: Do tanks!

Pere Condom